

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200071
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619200071.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté deti: I. U., nar. XX.XX.XXXX a O. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, deti matky: U. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., t. č. W. XXXX/X, H. a otca: O. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., t. č. na neznámom mieste, o návrhu matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletých detí, takto

rozhodol:

I. Súd u d e ľ u j e matke maloletých detí súhlas za otca maloletých detí na podanie žiadosti o zmenu priezviska u maloletej I. U., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „F.“ a u maloletého O. U., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „F.“.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 10.01.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky maloletých detí na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska u maloletej I. U., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „F.“ a u maloletého O. U., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „F.“. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu v Liberci č. k. 8Nc/377/2014-85 zo dňa 19.08.2014 boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Od vydania uvedeného rozsudku obe deti bývajú s matkou, ktorá zabezpečuje všetky ich potreby. Maloletý O. navštevuje 5. ročník a maloletá I. 2. ročník ZŠ M.. C. v H.. Tak maloleté deti ako aj matka sú opakovane dotazované, prečo matka má iné priezvisko ako deti. Matka ďalej uviedla, že s otcom detí nie je v kontakte od roku 2014, zdržiava sa na neznámom mieste, s deťmi nebol v kontakte od roku 2013, o deti nejavi žiaden záujem. Otec si voči maloletým deťom neplní vyživovaciu povinnosť, konanie v roku 2015 bolo zastavené z dôvodu vyplatenia nedoplatku na výživnom, aktuálne prebieha ďalšie trestné konanie. Pre dlh na výživnom je voči otcovi vedená exekúcia. Z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany matka poberá náhradné výživné. Navrhovateľka má za to, že uvedené dôvody sú natoľko závažné a trvalé, že je v záujme maloletých detí zmena ich priezviska. Súhlas otca na zmenu priezviska nie je možné zabezpečiť, preto je potrebné tento súhlas nahradiť rozhodnutím súdu.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých detí, oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

3. Rozsudkom Okresného súdu v Liberci č. k. 8Nc/377/2014-85 zo dňa 19.08.2014 boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti a otcovi bola uložená povinnosť platiť na maloleté deti výživné vo výške 45 eur na každé dieťa zvlášť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.10.2014.

4. V správach Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 06.03.2019 a 11.10.2019 je uvedené, že maloleté deti sú narodené mimo manželstva, otcovstvo k nim je riadne usporiadané. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2012. Matka spolu s deťmi a jej priateľom obývajú prenajatý 3-izbový byt v H.. Príjem matky je podľa jej slov 250 eur, čo predstavuje príspevok na bývanie, dávka v hmotnej núdzi, náhradné výživné a rodinné prídavky. Finančne jej pomáhajú rodičia. Matka má dlhodobu priateľa, s ktorým majú deti dobrý vzťah, na otca sa nepýtajú. Otec detí sa zdržiava na neznámom mieste.

5. Maloleté deti navštevujú ZŠ, M.. C. XXX/X, H. od 01.09.2018. Maloletá I. má 9 rokov, navštevuje 3. ročník ZŠ, maloletý O. má 12 rokov, navštevuje 6. ročník ZŠ. Prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany bol vykonaný pohovor s oboma maloletými deťmi, ktoré zhodne uviedli, že sa chcú volať ako mama, t. j. „F. - F.“. Otca nevideli už veľmi dlho, nestretávajú sa s ním a ten ich nekontaktuje. Uviedli tiež, že majú veľmi dobrý vzťah s matkiným priateľom. Maloletý O. uviedol, že svojho otca videl naposledy asi pred 6 rokmi, maloletá I. uviedla, že si na neho vôbec nespomína.

6. Okresný súd Topoľčany trestným rozkazom č. k. 2T/36/2015-56 zo dňa 21.04.2015 otca maloletých detí uznal vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby 1 roka. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 05.05.2015.

7. Z dôvodu neplatenia výživného je voči otcovi vedená exekúcia u súdnej exekútorky M.. D. O..

8. Uznesením OR PZ, Odboru kriminálnej polície Topoľčany ČVS:ORP-XXX/VYS-TO-XXXX zo dňa 27.10.2015 bolo z dôvodu úhrady dlžného výživného zastavené trestné stíhanie, ktoré bolo začaté uznesením zo dňa 08.09.2015 vo veci prečinu zanedbania povinnej výživy otcom maloletých detí.

9. Uznesením OR PZ Topoľčany zo dňa 20.03.2018 ČVS:ORP-XX/TO-TO-XX bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu zanedbania povinnej výživy otcom maloletých detí, ktorý si podľa oznámenia matky neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom od 01.11.2017. V trestnom konaní sa pobyt otca nepodarilo zistiť a po jeho pobyte bolo vyhlásené pátranie.

10. Rozhodnutiami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 01.08.2018 bol matke priznaný nárok na náhradné výživné vo výške 45 eur na obe maloleté deti.

11. Otec maloletých detí má evidovaný trvalý pobyt na adrese „H.“, na ktorej sa fakticky nezdržiava. Súdom bolo v priebehu konania zistené, že v T. F. má otec evidovaný pobyt na adrese „S. XXX/XX, U.“, na ktorej sa taktiež nezdržiava. Písomnosti boli otcovi doručované postupom v zmysle § 116 odsek 2 a 3 v spojení s § 106 odsek 1 písm. a) Civilného sporového poriadku. Súd v priebehu konania písomnosti doručoval taktiež na adresu v T. F., avšak neúspešne.

12. Matka na pojednávaní dňa 22.10.2019 zotrvala na podanom návrhu na začatie konania. Uviedla, že s otcom detí bola naposledy pred šiestimi rokmi, kedy odchádzala do ČR. V ČR boli 5 rokov, žila tam so svojou matkou dva roky v U. a tri roky v C.. Potom sa vrátila na Z. cez prázdniny v roku XXXX. Od septembra 2018 deti navštevujú ZŠ C. v H.. Aktuálne O. navštevuje 6. ročník a I. 3. ročník. Úprava rodičovských práv a povinností bola stanovená rozhodnutím českého súdu. Vyživovaciu povinnosť si otec neplnil, ona je poberateľkou náhradného výživného vo výške 45 eur. Požiadala by aj o zvýšenie výživného, ale nemôže, keďže nevie, kde sa otec nachádza. Aktuálne trestné konanie bolo prerušené, nepodarilo sa otca nájsť na Z. ani v T.. Nie sú v žiadnom kontakte. Syn sa mu pokúšal dovolať pred dvoma rokmi, avšak neúspešne. Nestretávajú sa, otca poznajú z fotografií. Deti by sa chceli volať rovnako ako ona, nakoľko otec nemá o ne záujem. Deti otca naposledy videli pred šiestimi rokmi, keď odchádzali.

13. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 22.10.2019 odporučila návrhu matky vyhovieť z dôvodu, že otec o deti nejaví záujem, neplní si vyživovaciu povinnosť a aj deti sa vyjadrili, že sa chcú volať priezviskom ich matky, teda „F.“ - „F.“.

14. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 8 zákona č. 300/1993 Z. z., zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

16. Podľa § 11 ods. 3 písm. a/ zákona č. 300/1993 Z. z., žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

17. Podľa § 35 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

18. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa ZoR.

19. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Súd rozhodne iba o takých nezhodách rodičov, ktoré sú podstatnými vecami s výkonom ich rodičovských práv a povinností. Za podstatné pritom možno považovať aj ďalšie, v ustanovení § 35 ZoR nevymenované prípady, napríklad určenie bydliska maloletého dieťaťa, podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia dieťaťa nedohodnú na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takomto prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska na návrh niektorého z rodičov, môže iba udeliť súhlas rodičovi na podanie žiadosti o zmenu priezviska. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov, pričom pri určení priezviska dieťaťa treba zachovať zásady, podľa ktorých určiť priezvisko dieťaťa je právom obidvoch rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska maloletého môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoP/21/2014 zo dňa 19.06.2014).

20. Zmena priezviska maloletého dieťaťa je závažným zásahom do práv rodičov, ale aj do práv dieťaťa a pokiaľ sa rodičia na výkone tejto zložky rodičovských práv a povinností nedohodnú, môže súd udeliť jednému z nich súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého len vtedy, ak sú pre takéto postup vážne dôvody. Tak tomu je spravidla vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, si dlhodobo neplní svoje rodičovské povinnosti, dlhodobo nejaví o dieťa záujem, dlhodobo zanedbáva svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, zjavne k dieťaťu stratil citový vzťah, takže nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby bol u neho pocit spolupatričnosti s týmto rodičom ďalej pestovaný a prehlbovaný. Súd udelí súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska výlučne v prípade, ak je zmena priezviska v najlepšom záujme dieťaťa (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoP/15/2015 zo dňa 20.04.2015).

21. V prejednávanej veci bolo preukázané, že obe maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti matky na základe rozsudku Okresného súdu v Liberci č. k. 8Nc/377/2014-85 zo dňa 19.08.2014. Matka sa o ne riadne stará a zabezpečuje všetky ich potreby. Otec sa o maloleté deti dlhodobo nezaujíma, nekontaktuje ich, naposledy ho videli pred šiestimi rokmi. Otec si voči maloletým deťom dlhodobo neplní vyživovaciu povinnosť, čoho dôkazom sú trestné konania a exekúcia, ktoré voči nemu boli, resp. aj v súčasnosti sú vedené. Otec detí sa zdržiava na neznámom mieste a matka nemá možnosť zabezpečiť jeho súhlas na zmenu priezviska maloletých detí. Prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany bol vykonaný pohovor s oboma maloletými deťmi, ktoré zhodne uviedli, že sa chcú volať ako mama, t. j. „F. - F.“. Obe deti potvrdili, že otca nevideli už veľmi dlho, nestretávajú sa s ním a ten ich nekontaktuje. Uviedli tiež, že majú veľmi dobrý vzťah s matkiným priateľom. Maloletý O. uviedol, že svojho otca videl naposledy asi pred 6 rokmi, maloletá I. uviedla, že si na neho vôbec nespomína. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci bola preukázaná existencia vážnych dôvodov,

ktoré odôvodňujú opodstatnenosť podaného návrhu, keďže zmena priezviska je v záujme maloletých detí. Súd preto udelil matke maloletých detí súhlas za otca maloletých detí na podanie žiadosti o zmenu priezviska u maloletej I. U., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „F.“ a u maloletého O. U., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „U.“ na priezvisko „F.“.

22. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.